

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ВЛАДА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

**ПОКРАЈИНСКИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА
У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА 2014. ГОДИНУ**

Нови Сад, фебруар 2014. године

УВОД

Покрајински акциони план запошљавања у Аутономној Покрајини Војводини за 2014. годину (у даљем тексту: ПАПЗ), представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на територији Аутономне Покрајине Војводине у 2014. години.

ПАПЗ-ом се дефинишу циљеви и приоритети политике запошљавања и утврђују програми и мере који ће се реализовати, чиме би се омогућило одрживо повећање запослености на територији АП Војводине.

Правни основ за утврђивање ПАПЗ-а представља Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09 и 88/10), Закон о утврђивању надлежности АП Војводине („Службени гласник РС” број 99/09 и 167/12) којим је дефинисано доношење и спровођење активне политике запошљавања и утврђена обавеза израде Покрајинског акционог плана за запошљавање, као и Националног акционог плана запошљавања за 2014. годину који је донела Влада Републике Србије („Сл. гласник РС” бр. 118/13)

При изради ПАПЗ-а за 2014. годину узети су у обзир стратешки правци и циљеви Националне стратегије запошљавања за период 2011-2020. године („Службени гласник РС”, број 37/11), као и циљеви, приоритети и планиране активности усвојених националних стратегија и развојних докумената.

ПАПЗ-ом су такође узети у обзир приоритети и смернице, које се односе на запошљавање, како би одржив и инклузивни раст економије створио могућност за висок ниво запослености, продуктивности, социјалну и територијалну кохезију, као и приоритете и планиране активности усвојених националних, покрајинских стратегија и развојних докумената.

Приоритети активне политике запошљавања у 2014. години првенствено су усмерени на улагање у људске ресурсе, подстицање социјалне инклузије на тржишту рада и отварање нових радних места. У том смислу, уважавајући смернице и препоруке европске политике запошљавања, циљеве политике запошљавања дефинисане Националним акционим планом запошљавања, приоритети политике запошљавања на територији Аутономне Покрајине Војводине у 2014. години су:

1. очување постојећих и подршка отварању нових радних места, смањивање утицаја економске кризе на постојеће послове и спречавање значајнијег пораста броја и стопе незапослених у АП Војводини;
2. веће улагање у људске ресурсе побољшањем образовања и обука, као и максимално коришћење Едукативног центра, све са циљем усклађивања понуде и потражње на тржишту рада;
3. промовисање социјалне инклузије и једнаких могућности на тржишту рада.

У дефинисање и израду Покрајинског акционог плана запошљавања (ПАПЗ-а) укључени су социјални партнери као и све релевантне институције и актери, како би се различитим приступима омогућило свестрано сагледавање и приликом реализације планираних програма и мера остварили што бољи резултати.

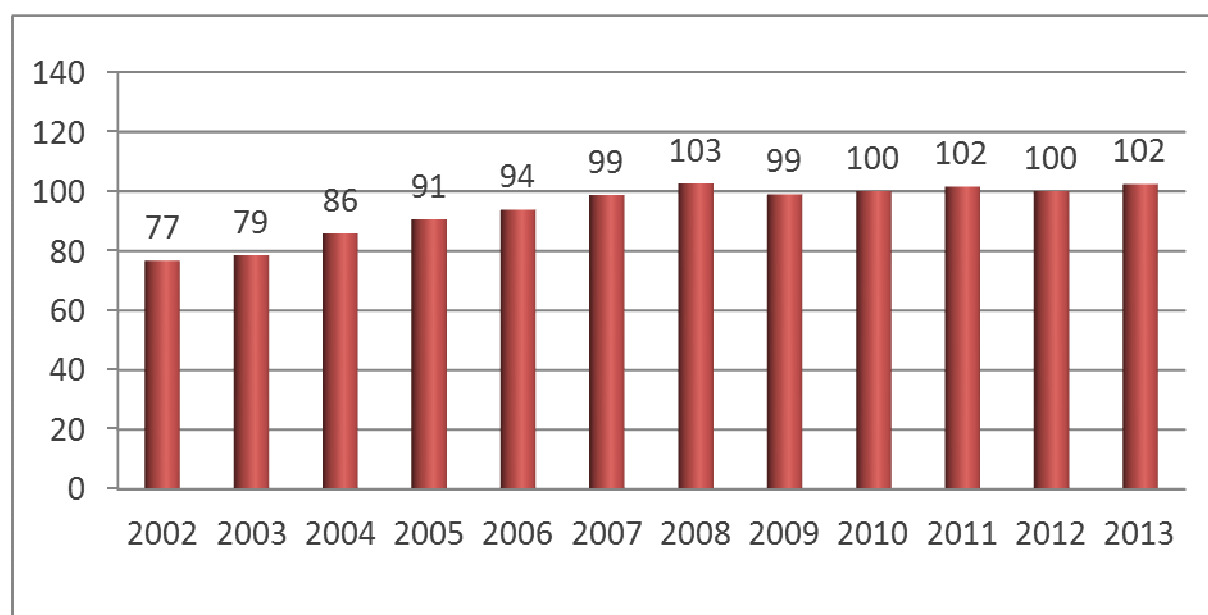
I. МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР

Процењено¹ је да укупне економске активности у 2013. години, мерене бруто домаћим производом и исказане у ценама претходне године, имају реални раст од 2,4% у односу на претходну годину.

Важнији индекси економских кретања

	Индекси: претходна година=100	
	2012	2013
Бруто домаћи производ	98,5	102,4
Физички обим производње		
Пољопривреда	82,3	122,1
Индустрија	97,8	106,3
Грађевинарство	101,2	72,1
Промет у трговини на мало	98,0	94,9
Запослени	98,9	98,4
Зараде	101,1	98,1

Бруто домаћи производ у сталним ценама²

¹ Републички завод за статистику, Београд, Конференција, 30.12.2013

² Републички завод за статистику, Београд, Конференција, 30.12.2013. године

Овај графикон приказује кретање БДП у периоду 2001 – 2013. године у односу на базу 2010. годину. Из приложеног се види да је БДП у 2011. већи за 1,6% у односу на 2010., у 2012. је на нивоу 2010. године, а у 2013 за 2,4% је већи у односу на 2010. годину.

После константног раста цена у 2012. години, у 2013. години се од почетка бележи пад.

Посматрано по активностима, највећи раст бруто додате вредности имају: сектор пољопривреда, шумарство и рибарство, сектор снабдевање електричном енергијом, гасом и паром и сектор прерађивачка индустрија. Пад бруто додате вредности забележен је у сектору грађевинарство, сектору остале услужне делатности и сектору трговина на велико и мало и поправка моторних возила.

Индустријска производња³ у 2013. години имала је раст физичког обима од 6,3%. Овом расту највише је допринео сектор снабдевање електричном енергијом, гасом и паром. Процењено је да је пољопривредна производња у 2013. години имала раст физичког обима од 22,1%.

Вредност изведених радова у грађевинарству у 2013. години бележи пад од 27,9%. Промет у трговини на мало бележи реални пад од 5,1%, а промет у трговини на велико је у благом паду. У сектору услуге смештаја и исхране у 2013. години забележен је реални раст, 0,4%, док је број ноћења повећан за 1,0%. Сектор саобраћај и складиштење имао је раст физичког обима од 2,2%, а област телекомуникација раст од 24,9%.

Процењено⁴ је да ће годишња стопа инфлације износити 2,3%.

На основу члана 31. став 1, тачка 1), подтачка (13) Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11 и 93/12), Влада Републике Србије је усвојила у Београду 28. новембра 2012. године

ФИСКАЛНУ СТРАТЕГИЈУ ЗА 2013. ГОДИНУ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2014. И 2015. ГОДИНУ

Економска политика⁵ коју ће Влада водити у периоду од 2013. до 2015. године ствараће услове за макроекономску стабилност и економски опоравак и раст привреде на бази повећања инвестиција и извоза који обезбеђује побољшање стања на тржишту рада и раст животног стандарда. У том погледу економска политика биће усмерена на обезбеђење и стварање средњорочно одрживе економске стабилности и стварању амбијента за бржи привредни раст и смањење незапослености.

Основни циљеви макроекономске политике у наредне три фискалне године су:

- макроекономска стабилност;
- економски опоравак и убрзање раста;
- повећање запослености и животног стандарда.

Макроекономска стабилност је кључна претпоставка за раст привреде и повећање запослености и животног стандарда. Успостављање макроекономске стабилности кроз смањење макроекономских неравнотежа (инфлације, фискалног - 2 -

³ Републички завод за статистику, Београд, Конференција, 30.12.2013. године

⁴ Републички завод за статистику, Београд, Конференција, 30.12.2013. године

⁵ Влада Републике Србије, Београд, 28. новембра 2012. Године, ФИСКАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА 2013. ГОДИНУ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2014. И 2015. ГОДИНУ

дефицита, дефицита текућег рачуна) захтева чврсту координацију фискалне и монетарне политике.

Економски опоравак и убрзање привредног раста у 2013. години очекује се и наредне две године на бази фискалног прилагођавања и спровођења структурних реформи које обезбеђују повећање извоза, штедње, продуктивности и конкурентности, као и на бази очекиваног побољшања стања економија еврозоне које битно утичу на привредну активност и запосленост у Србији.

Основни макроекономски оквир за наредне три фискалне године предвиђа убрзање привредног раста уз смањење макроекономских неравнотежа, пре свега инфлације и дефицита текућег рачуна. При томе, раст економске активности ограничаваће растуће потребе у погледу финансирања платног биланса и финансирања јавног сектора.

Постизање привредног раста и повећање конкурентности привреде представља реалну основу за повећање запослености и раст стандарда становништва. Очекује се убрзање раста запослености и животног стандарда након изласка из економске кризе са одмицањем транзиције и реструктурирања привреде на бази отклањања институционалних и структурних ограничења и ефикаснијег вођења економске политике. Након оштрог пада запослености и животног стандарда у периоду 2009-2012. године, и у 2013. години ублажавање пада запослености, а од 2014. године убрзавање привредног раста и повећање запослености становништва радног узраста, као главног показатеља стања на националном тржишту рада.

Од кључне важности за успостављање макроекономске стабилности и одрживог привредног раста јесте вођење рационалних економских политика и убрзање структурних реформи које ослобађају потенцијал за раст. Стога ће се ради постизања циљева економске политике у наредне две године предузимати ефикасне мере фискалне, монетарне и структурне политике, које ће омогућити убрзан и одржив привредни раст. У средишту економске политике биће спровођење програма подстицања привреде, програма фискалне консолидације, програма смањења јавног дуга и плана структурних реформи.

II. СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ТРЖИШТУ РАДА

Тржиште рада је у току 2013.године и даље било под утицајем негативних економских трендова што је довело до тога да је 31. децембра 2013. године, према евиденцији Националне службе за запошљавање (у даљем тексту; НСЗ) у Републици Србији број незапослених лица износио **769.546** лица, односно више за **8.060** лица или **1,1%** у односу на исти период претходне године (31. децембар 2012. године).

У АП Војводини је у истом посматраном периоду пријављено **199.770** незапослених лица и дошло је до смањења броја незапослених на евиденцији за **1.186** лица или **0,4%**.

Смањење броја незапослених у АП Војводини представља резултат уложених напора у претходној години Владе АП Војводине односно Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова да се ублаже негативни трендови и, кроз мере Активне политике запошљавања умањи неусклађеност између понуде и потражње радне снаге, превазиђе негативна квалификациона структура незапослених кроз обуке и стицање радних и професионалних вештина у Едукативном центру, да се помогне младима да се запосле, настави са инклузијом Рома, помогне при запошљавању особама са инвалидитетом и сачувају постојећа радна места, а у исто време привуку инвеститори који би омогућили отварање нових радних места и помогне послодавцима да изаберу најквалитетнији кадар за обављање својих делатности.

БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

Укупан број запослених, према подацима⁶ Анкете о радној снази из октобра 2013. године, у АП Војводини је **612.516** лица што представља повећање за **31.086** лица или **5,3%** у односу на октобар 2012. године када је било **581.430** запослених лица. Посматрано по регионима у Републици Србији, највећи раст броја запослених у периоду (октобар 2013/октобар 2012. године) имала је **АП Војводина** за **31.086** лица или **5,3%** и Београдски регион за **38.867** лица или **4,8%**.

БРОЈ НЕЗАПОСЛЕНИХ

Укупан број незапослених лица на евиденцији НСЗ у децембру 2013. године у АП Војводини је био **199.770** лица, што је мање за **1.186** лица у односу на децембар 2012. године.

Тренд смањивања броја незапослених у АП Војводини се наставио из 2012. године када се број незапослених смањило за **2.158** лица у односу на децембар 2011. године (**203.114**).

У односу на децембар 2003. године када је број незапослених износио **296.127** лица, број незапослених у АП Војводини је до краја 2013. године смањен за **96.357** лица или за **32,5%**.

Карактеристике регистроване незапослености⁷

Индикатори тржишта рада, у Републици Србији одражавале су се и на АП Војводину, који су били посебно изражени кроз:

- неповољну полну, старосну и квалификациону структуру незапослених,
- неравномерну регионалну распоређеност и непокретљивост радне снаге
- повећање миграције радне снаге ка већим градовима,
- неусаглашеност понуде и тражње за радном снагом, услед лоше квалификационе структуре незапослених,
- вишкове запослених,
- велики удео младих до 30 година и старијих од 45 година,
- дугорочна незапосленост.

Старосна структура незапослених лица

Највеће учешће у регистрованој незапослености, посматрано према годинама старости, имају лица од:

- 25-29 година 12,9%
- 30-34 године 12,1%
- 35-39 година 12,0%
- 45-49 година 11,8%
- 50-54 године 11,8 %
- 40-44 године 11,5%
- 20-24 године 10,7 %
- 55-59 године 9,9%
- 60-64 године 3,8% и

⁶ Републички завод за статистику, Београд, АРС октобар 2013. године, СРБ359 РС10 301213 и АРС октобар 2012. године, СРБ349 РС10 281212.

⁷ Извор: НСЗ, подаци са евиденције незапослених на дан 31. децембар 2013. године

- 15-19 година 3,4% .

Млади до **30** година старости чине **27,1% (54.170)** незапослених од укупног броја регистрованих незапослених лица у АП Војводини а старији од **45** година чине **37,3% (74.544)**.

Образовна структура незапослених лица

Посматрано према степену стручне спреме највише је незапослених лица са III и IV степеном стручне спреме **101.298** лица или **50,7%** од укупног броја евидентираних незапослених лица, и представља смањење у односу на децембар 2012.године за **1,2%**.

Ово показује да млади почињу да схватају потребу усавршавања и наставка школовања, са чиме добијају веће шансе за запошљавање.

Структура незапослених лица у АПВ према стручној спреми и полу :

Степен стручне спреме	БРОЈ НЕЗАПОСЛЕНИХ ДЕЦЕМБАР 2013.			% УЧЕШЋЕ НЕЗАПОСЛЕНИХ ПО ССС		
	Укупно	Жене	Мушкарци	Укупно	Жене	Мушкарци
I	64.518	30.956	33.562	32,3	31,0	33,6
II	9.208	4.499	4.709	4,6	4,5	4,7
III	48.100	18.490	29.610	24,1	18,5	29,7
IV	53.198	31.059	22.139	26,6	31,1	22,2
V	1.379	272	1.107	0,7	0,3	1,1
VI	8.966	5.668	3.298	4,5	5,7	3,3
VII-1	14.202	8.908	5.294	7,1	8,9	5,3
VII-2	177	93	84	0,1	0,1	0,1
VIII	22	10	12	0,0	0,0	0,0
УКУПНО АПВ	199.770	99.955	99.815	100	100	100

Да би се смањио број незапослених лица потребно је променити систем образовања и прилагодити га потребама тржишта рада као и координација и заједничко планирање образовних институција, тржишта рада, надлежних министарстава и локалне самоуправе.

Кроз додатне обуке, преквалификацију, образовање одраслих, могуће је превазилажење неповољне квалификационе структуре незапослених која представља један од главних разлога велике незапослености.

Дугорочна незапосленост

Незапосленост у АП Војводини, као и у целој Србији, има дугорочни карактер.

Од укупног броја незапослених лица, преко **12 месеци (дуготрајна незапосленост)** на посао чека **124.449** лица или **62,3%** од чега је **64.595** жена или **51,9%**.

Дуго чекање на запослење доводи до застаревања стечених знања, губитка мотивације и смањивања могућности за запошљавање.

Незапосленост жена

Континуирани напори и промовисање равноправности полова резултирало је изједначењу броја незапослених жена и мушкараца, тако да у укупној незапослености незапослене жене у АП Војводини⁸ учествују са **50%**. И у Републици Србији та разлика је смањена у односу на претходне године и износи **51,1%**, док је незапослених мушкараца **48,9%**.

Посматрано према степенима стручне спреме, незапослене жене су у знатно већем проценту заступљене у VI степену стручне спреме **63%**, у VII1 **62,7%** и у IV **58,4%**.

Са евиденције НСЗ на територији АП Војводине у децембру 2013. године запослило се **4.214** лица, од чега **2.327** жена или **55,2%**.

Током 2013. године, са евиденције НСЗ на територији АП Војводине запослило се укупно **56.572** лица од чега **51,9%** или **29.389** жена.

Највише се у 2013. години запослило жена са IV степеном стручне спреме **32,8%**, са III **21,6%**, са I **19,4%** и са VII1 **13,4%**.

Према старосној структури највише се запослило жена из категорије од 25-29 година **22,8%**, од 30-34 година **17,2%** и од 35-39 година **14,3%**.

Без обзира на велики проблем дугорочне незапослености уопште у 2013. години уочен је пад укупног броја дугорочне незапослености **жена** у односу на 2012. годину за **2,14%**.

Незапосленост младих (15-29 година)⁹

Незапослених у старосној категорији младих у АП Војводини је **54.170** лица или **27,1%**, од чега жена **27.236** (50,73%).

Посматрано према степену стручне спреме, највише је незапослених младих до 29 година са III степеном **28,0%**, са IV степеном **27,4%** и са I степеном **23,5%**.

Незапослених младих са VII1, VII2 и VIII степеном је **12,9%**.

У 2013. години, са евиденције НСЗ у АП Војводини, запослило се **22.007** младих из ове старосне категорије, што је **38,9%** од укупног броја запослених у овом периоду.

Незапосленост старијих (50-64 година)

Од укупног броја незапослених лица у АП Војводине, у овој старосној категорији је **50.918** лица или **25,5%**, од чега жена **20.586** или **40,4%**.¹⁰

Највише је незапослених са I степеном **37,9%**, IV **26,4%** и III **20,8%**.

Током 2013. године са евиденције НСЗ у АП Војводини запослило се **7.689** лица из ове категорије, што је **15,1%** од укупног броја запослених у овом периоду.

У истом временском периоду, запослило се **2.830** жена или **36,8%** од укупног броја запослених старости од 50-64 године.

⁸ Извор: НСЗ, подаци са евиденције незапослених на дан 31.децембар 2013. године

⁹ Извор: НСЗ, подаци са евиденције незапослених на дан 31.децембар 2013. године

¹⁰ Извор: НСЗ, подаци са евиденције незапослених на дан 31.децембар 2013. године

Особе са инвалидитетом (ОСИ)

Незапослених ОСИ у АП Војводини, је у децембру 2013. године регистровано **6.928 лица или 3,5%**, од чега жена **1.978 (28,6%)**.

Највише је незапослених са I степеном **38,6%**, са III **28,1%** и са IV **16,7%**, старости **55-59 година 17,3%**, **50-54 године 16,1%** и **45-49 година 13,9%**.

Према категорији инвалидности највише незапослених ОСИ је из категорисане омладине **26,6%**, ратних војних инвалида **24,3%** и инвалида рада **20,5%**.

У току 2013. године запослило се **1.092** лица из категорије ОСИ, од чега **жена 355** или **32,5%**.

Положај Рома на тржишту рада

Посебно осетљива група на тржишту рада и велики изазов у запошљавању представљају незапослена лица ромске националности. Највећем броју радно способних Рома, недостаје адекватно образовање како би успешно учествовали на тржишту рада.

На евиденцији НСЗ на територији АП Војводине, на дан 31.12.2013.године је регистровано **5.522 незапослених лица ромске националности или 2,8% од укупног броја незапослених**, од чега жена **2.522 (45,7%)**.

Према степену стручне спреме, највише је незапослено са I степеном **90,4%**, са III степеном **5,0%**, са II степеном **2,2%** и са IV степеном **1,9%**.

Према годинама старости, највише је незапослених од **30-34 године 14,2%**, **20-24 године 14,2%** и **35-39 година старости 13,7%**.

Њихова искљученост са тржишта рада и неучествовање у продуктивности и стварању дохотка има за последицу да АП Војводина губи у продуктивности и у фискалним доприносима. Из тих разлога, а посебно ако се имају у виду демографски трендови и предвиђања да ће удео Рома у радно способном становништву расти у наредном периоду, друштвеној инклузији и запошљавању Рома ПАПЗ посвећује посебну пажњу.

Вишкови запослених и корисници новчане накнаде

Посебан проблем на тржишту рада Републике Србије, а самим тим и на територији АП Војводине, и даље представља велики број вишка запослених.

Радноправни статус и запошљавање ове категорије незапослених, решавао се на различите начине и применом различитих мера активне политике запошљавања. Улагање отпремнина у ново запошљавање или самозапошљавање била је једна од мера која је примењивана у протеклом периоду.

Такође је држава финансијски помогла у решавању вишка запослених у предузећима која су започела процес рационализације и реструктурирања као припрему за приватизацију у 2013 години. У републичком НАПЗ у 2014. години предвиђен је посебан пакет активности које ће спроводити НСЗ за лица којима ће престати радни однос као вишак због реструктурирања предузећа у 2014. години.

У децембру 2013. године у АП Војводини регистровано је **15.288 корисника новчане накнаде**, од чега жена **7.055 (46,1%)**, и накнаде за **260** лица са инвалидитетом (**66 жена или 25,4%**).

Према основу коришћења овог права, регистровано је:

- **1.669 корисника по основу стечаја или 10,9%**, од чега жена **774 (46,4%)**,
- **технолошког вишка 5.795 лица или 37,9%**, од чега жена **2.617 (45,2%)**,

- и по осталим основама 7.824 или 51,2%, односно жена 3.664 (46,8%).

Институције на тржишту рада

За спровођење политике запошљавања у надлежности је **Министарства рада, запошљавања и социјалне политике**. Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09 и 88/10) одређено је да су носиоци послова запошљавања Национална служба за запошљавање и агенције за запошљавање и дефинисан је њихов положај и надлежност.

Спровођење политике запошљавања на територији АП Војводине у надлежности је **Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправности полова**. Законом о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине одређено је да су носиоци послова запошљавања на територији АП Војводине Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и НСЗ-Покрајинска служба за запошљавање.

Национална служба за запошљавање обавља послове запошљавања, осигурања за случај незапослености, остваривање права из осигурања за случај незапослености и других права, као и вођење евиденције у области запошљавања. У оквиру НСЗ, ради ефикасног обављања послова, образоване су **Покрајинска служба за запошљавање** и **филијале** – у већим локалним самоуправама. Мрежом филијала НСЗ покривена је цела територија Републике Србије.

III. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У АП ВОЈВОДИНИ У 2014. ГОДИНИ

Правни и институционални оквир политике запошљавања представљају у области запошљавања, и то:

- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09 и 88/10),
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инавалитетом („Службени гласник РС”, број 36/09 и 32/13),
- Национална стратегија запошљавања за период 2011–2020. године („Службени гласник РС”, број 37/11) и
- Национални акциони план запошљавања за 2014 годину.

Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености усаглашен је са начелима и стандардима политике запошљавања Европске уније (ЕУ) и конвенцијама Међународне организације рада (МОР).

Нови закон обезбеђује садржајан и флексибилан законски оквир за планирање и спровођење активне политике запошљавања.

Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инавалитетом обезбеђује потпуно редефинисање односа између особа са инавалитетом као потенцијалних запослених и радног окружења, односно послодаваца.

Тржиште рада, као део целокупног економског система, одражава све структурне и динамичне промене које се догађају у друштву, али истовремено и утиче на њих. Раст запошљавања и одрживо повећање запослености посебно у приватном сектору, што је један од приоритета у 2014. години, у великој мери, зависиће од успеха државе у другим економским активностима, посебно на развоју привреде, привлачењу страних директних инвестиција, унапређењу система образовања и система социјалне заштите, као и напредовања у процесима децентрализације и регионалног развоја.

У 2014. години активна политика запошљавања биће усмерена на реализацију активности које ће дати резултате на кратак рок, али и на оне које ће у средњорочном периоду довести до успостављања стабилног и одрживог тренда раста запослености, смањивања регионалних разлика, повећања продуктивности, спречавања

искључености са тржишта рада и социјалну инклузију, збрињавању вишкова радника којима ће радни однос престати по основу реструктурирању предузећа.

Националном стратегијом запошљавања 2011-2020. године као општи циљ политике запошљавања утврђено је повећање запослености, као и стратешки правци и приоритети за остварење тог циља:

- подстицање запошљавања у мање развијеним регионима и развој регионалне и локалне политике запошљавања;
- унапређење људског капитала и веће социјално укључивање;
- унапређење институција и развој тржишта рада;
- редуковање дуалности на тржишту рада.

Национални акциони план запошљавања за 2014. годину предвиђа мере активне политике којима ће се решавати проблем незапослености, финансијском подршком путем НСЗ самостално и мере којима ће се суфинансирањем са локалним самоуправама и територијалним аутономијама, кроз локалне и покрајинске акционе планове, решавати политика запошљавања.

Тако је предвиђено у НАПЗ за 2014. годину да ће бити суфинансирани програми и мере активне политике запошљавања:

-**Стручна пракса** - ради стицања практичних знања и вештина за самосталан рад у струци без заснивања радног односа и то за лица са најмање средњим образовањем, у приватном сектору и

-**Јавни радови.**

Захтев за суфинансирање територијалне аутономије, односно локалне самоуправе могу поднети надлежном министарству за запошљавање, путем надлежне Филијале НСЗ, до 28. фебруара 2014. године.

У року од 30 дана од истека рока за подношење захтева, НСЗ доставља министарству мишљења на предлог за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања.

На основу стратешких опредељења и дефинисаних приоритета политике запошљавања у 2014. години у АП Војводини, у оквиру ПАПЗ-а утврђују се следећи циљеви који ће се постићи спровођењем програма и мера активне политике запошљавања, али и других програма и мера:

А. Отварање нових радних места, смањивање ефеката економске кризе на постојећа радна места и повећање формалне запослености

1. Подстицање запошљавања и превенција незапослености:

- Промовисање запошљавања и смањење незапослености,
- Саветовање и посредовање у запошљавању,
- Организовање и спровођење додатног образовања и обука,
- Промоција отварања нових радних места и запошљавања подстицањем предузетништва и самозапошљавања доделом субвенција,
- Промоција и организовање јавних радова,
- Унапређивање могућности за запошљавање вишка запослених.

2. Подстицање запошљавања младих:

- Развој каријерног вођења и саветовања,
- Повећање запошљивости младих стицањем додатних знања и вештина,

- Оспособљавање и усавршавање за самосталан рад,
- Промовисање стручне праксе за ученике и студенте,
- Подстицаји послодавцима за запошљавање младих,
- Пружање подршке младим предузетницима,
- Пореске олакшице за осниваче који су млађи од 30 година

3. Подршка смањивању регионалних разлика:

- Промоција јачања одговорности и нивоа надлежности у подршци креирању политике запошљавања на локалном и регионалном нивоу,
- Јачање капацитета на локалном нивоу за креирање и имплементацију програма и мера активне политике запошљавања,

4. Подршка смањивању неформалног рада:

- Јачање механизма контроле и борбе против сиве економије,
- Промовисање и подстицање флексибилних облика рада,
- Промовисање пристојног рада и подстицање предузетника и послодаваца на легалан рад.

Б. Унапређивање социјалне инклузије и једнаког приступа тржишту рада

1. Уједначавање положаја жена и мушкараца на тржишту рада:

- Стварање системских предуслова за политику једнаких могућности,
- Подстицање женског предузетништва и самозапошљавања,
- Подстицање запошљавања и самозапошљавања жена из категорије теже запошљивих лица (жене са инвалидитетом, Ромкиње, жене у ситуацији партнерског и породичног насиља, жене старије од 50 и млађе од 30 година, жене са села),
- Подршка усклађивању професионалном и породичног живота и стварање предуслова за веће укључивање жена.“

2. Стварање услова за социјалну инклузију и запошљавање особа са инвалидитетом, Рома, избеглих и расељених лица:

- Подстицање запошљавања особа са инвалидитетом,
- Подстицање запошљавања Рома,
- Подстицање запошљавања избеглих и расељених лица.

В. Развој људских ресурса

Унапређивање система образовања и обука и усклађивање са потребама тржишта рада:

- Промовисање доживотног учења као основног услова за одрживи развој заснован на знању,
- Јачање капацитета институција и успостављања сарадње у циљу унапређења система и политика образовања и запошљавања,
- Развој система кратких обука - стандардизација програма обука, акредитација образовних установа и сертификација знања.

IV. ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Мере активне политике запошљавања које се финансирају средствима из Буџета Републике Србије и Буџета АП Војводине, као и суфинансирањем са Покрајинским акционим планом запошљавања и Локалним акционим плановима запошљавања, а реализују се преко НСЗ на територији АП Војводине, јесу:

1. Субвенција послодавцима за отварање нових радних места који првенствено припадају приватном сектору и који запошљавају незапослене на новоотвореним радним местима. Субвенције по јавном позиву АПВ подразумевају једнократну исплату од **130.000,00** динара или **150.000,00** динара за лица старија од 50 година.

Ова мера ће се реализовати самосталним финансирањем средствима АПВ.

Субвенције се исплаћују у једнократном износу у складу са заједничким процедурама Секретаријата и НСЗ, ради запошљавања незапослених лица.

2. Субвенција незапосленим лицима за самозапошљавање су средства и стручна помоћ коју може да оствари незапослени који се самозапошљава. Средства за самозапошљавање се одобравају у виду субвенције ради оснивања радње или другог облика предузетништва од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос. Субвенција ће се у 2014. години одобравати у једнократном износу од **160.000,00** динара по кориснику.

Ова мера ће се реализовати самосталним финансирањем средствима АПВ.

Стручну помоћ у циљу подстицања самозапошљавања незапослени остварује кроз информативне и саветодавне услуге у пословним центрима, обуке из предузетништва, менторинг и специјалистичке обуке.

У складу са ПАПЗ-ом за 2014. годину, АПВ ће, **удруживањем средстава са локалним самоуправама**, део мера активне политике запошљавања реализовати кроз следеће програме:

1. Стручна пракса - ради стицања практичних знања и вештина за самостални рад у струци без заснивања радног односа, за лица са најмање средњим образовањем, првенствено у приватном сектору.

2. Програм приправника који ће омогућити запошљавање младих људи без радног искуства у струци, у трајању 6-12 месеци. Средства за ову меру се усмеравају искључиво према послодавцима у приватном сектору.

3. Обуке у професионалним и радним вештинама су активности којима се незапосленом и запосленом за чијим је радом престала потреба код послодавца, коме није могуће обезбедити одговарајуће запослење, пружа могућност теоријског и практичног оспособљавања, преквалификације и доквалификације стекну нова знања и вештине ради запошљавања односно остарења могућности за запошљавање и самозапошљавање.

Споразумом потписаним између НСЗ и Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова је, између осталог, предвиђено да лица која се буду обучавала у Едукативном центру имају иста права и обавезе као и остала незапослена лица која похађају обуку по програму рада НСЗ.

Путем ПАПЗ-а у најсавременијем Едукативном центру за обуке у професионалним и радним вештинама, који је основала Влада АП Војводине, кроз процес теоријског и практичног оспособљавања, пружа се могућност стицања нових знања и вештина.

Додатно образовање и обука спроводиће се према годишњем програму додатног образовања и обуке који је утврђен ПАПЗ-ом, програмом рада Едукативног центра, НСЗ и међународним пројектима.

4. Јавни радови који се организују у циљу запошљавања теже запошљивог незапосленог и незапосленог у стању социјалне потребе, очувања и унапређења радних способности незапослених, као и ради остваривања одређеног друштвеног интереса. Организовање јавних радова у трајању од највише шест месеци организоваће се у 2014. години у области социјалних, хуманитарних, културних и других делатности; одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе. Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи територијалне аутономије и органи јединица локалне самоуправе; јавне установе и јавна предузећа; привредна друштва; предузетници; задруге; друштвене организације; удружења грађана. Удружења грађана имају право учествовања на јавном конкурсима као подносиоци пријава, уз услов да обезбеде послодавца извођача јавног рада регистрованог за обављање делатности која је предмет јавног рада. Средства намењена за организовање јавних радова користе се за зараде незапослених лица укључених у јавне радове, за накнаду трошкова за долазак и одлазак с рада и за трошкове спровођења јавних радова.

Услов за одобравање учешћа у финансирању ових мера активне политике запошљавања је да јединица локалне самоуправе има:

- формиран локални савет за запошљавање,
- донет локални акциони план запошљавања за 2014. годину (ЛАПЗ) и
- обезбеђен износ средстава за предвиђене програме или мере активне политике запошљавања.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова ће у првом кварталу 2014. године, расписати Јавни позив послодавцима за доделу субвенција за отварање нових радних места у АП Војводини у 2014. години, Јавни позив незапосленим лицима за доделу субвенције за самозапошљавање у АП Војводини у 2014. години и Јавни позив јединицама локалне самоуправе у АП Војводини за суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања (стручна пракса, приправници, обуке у професионалним и радним вештинама и јавни радови).

V. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2014. годину („Службени лист АПВ“, број 50/2013), предвиђена су средства у износу од 462.000.000,00 динара, за реализацију програма и мера активне политике запошљавања:

1. Самостално финансирање средствима АПВ:
 - субвенција послодавцима за отварање нових радних места и
 - субвенција незапосленим лицима за самозапошљавање.
2. Суфинансирање средствима АПВ и локалних самоуправа:
 - стручна пракса,

- приправници,
- обуке у професионалним и радним вештинама и
- јавни радови.

VI. СРЕДСТВА

Програми и мере активне политике запошљавања финансирају се из средстава буџета АП Војводине и буџета локалних самоуправа, средстава поклона, донација, као и из средстава доприноса за случај незапослености и других извора.

Преглед извора средстава за реализацију програма и мера активне политике запошљавања у 2014. години:

Б р.	Мера активне политике запошљавања	Средства из буџета АП Војводине
1.	Субвенција послодавцима за отварање нових радних места и субвенција незапосленим лицима за самозапошљавање	300.000.000,00 динара
2.	Средства за суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања (стручна пракса, приправници, обуке у професионалним и радним вештинама и јавни радови)	162.000.000,00 динара
Укупна средства		462.000.000,00 динара

НАПОМЕНА: Локалне самоуправе ће у својим буџетима одредити средства за реализацију програма запошљавања у својим срединама.